

Csesztregi Tamás

Bűnügyi Szakértői és Kutatóintézet
Szerves Kémiai Analitikai Szakértői Osztály

Új anyagok laboratóriumi azonosítása

Nemzeti Drog Fókuszpont - Designer Drogok Konferencia
2011. február 22.

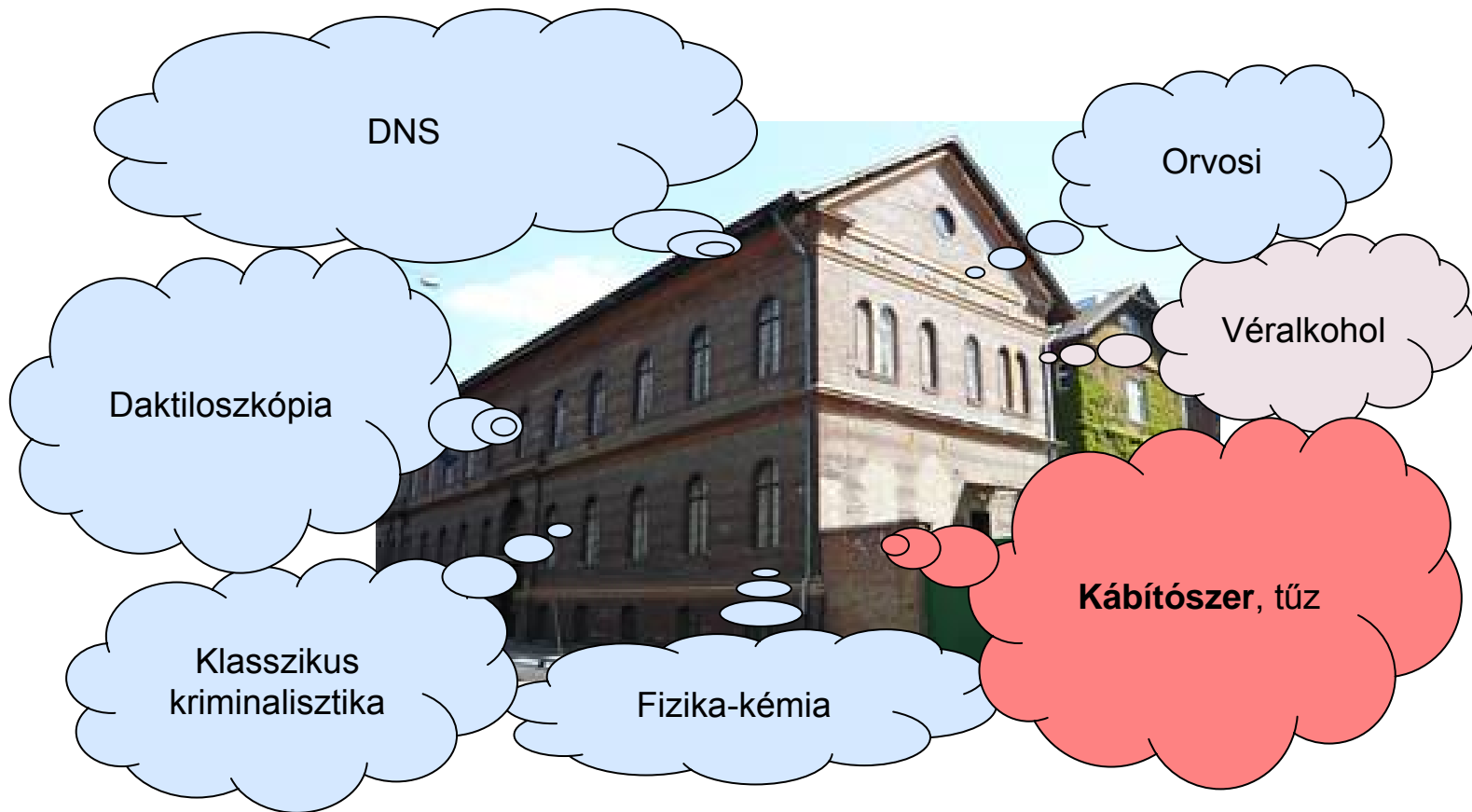
Institute for **FORENSIC SCIENCES**
Természettudományok a bűnüldözés szolgálatában

Tartalom

- **Bemutatkozás**
- **Trendek a kábítószer feketepiacon**
- **Új szerek Magyarországon**
- **A laboratóriumi azonosítás módszerei**

Bemutakozás

Bűnügyi Szakértői és Kutatóintézet Szakértői Főosztály

Kábítószer-vizsgálata

- Bűnügyi Szakértői és Kutatóintézet (BSZKI)
Szerves Kémiai Analitikai Szakértői Osztály
  - Központi Kábítószer-vizsgáló Laboratórium
  - Regionális Kábítószer-vizsgáló Laboratóriumok
(Debrecen, Győr, Pécs, Szeged, Veszprém)
- Bűnügyekben lefoglalt kábítószer-vizsgálata
- Vizsgálati eredmények szisztematikus gyűjtése
- VPOP VPVI (2009-2010)
  - főként nagyobb lefoglalások

Adatból információ

- Nemzeti és nemzetközi jelentések
  - ENSZ, EU
  - lefoglalt mennyiségek, hatóanyag-tartalom
- EU kábítószer monitorozási központ (EMCDDA) korai jelzőrendszere (EWS)
  - új anyagok megjelenése
- Kritikus kábítószeresek fokozott monitorozása
  - Kábítószerügyi Koordinációs Bizottság és a Nemzeti Drogmegelőzési Intézet támogatásával
  - heroin és amfetamin hatóanyag-tartalom figyelése
  - új szerek
  - negyedéves hírlevél, riasztások

Kábítószeres monitorozása

- Monitoring hírlevél negyedévente
- Riasztások
- Jelentkezés: druglab1@orfk.police.hu
- Interneten: www.bszki.hu
Droghelyzet
Kábítószer monitoring

Kritikus kábítószeres hatóanyag-tartalmának fokozott monitorozása
2009. I. hírlevél

A heroin tartalmú porok koncentrációja

Az elmúlt néhány évben a fogyasztói adagokban leggyakrabban használt, heroin tartalmú porok jellemző hatóanyag-tartalmára került sor az elmúlt években. Az elmúlt években a fogyasztói adagokban használt porok tartalmára vonatkozóan a koncentrációk általában magasabbak voltak, mint az elmúlt 3 év hatóanyag-tartalmára vonatkozóan. A koncentrációk általában magasabbak voltak, mint az elmúlt 3 év hatóanyag-tartalmára vonatkozóan.

Az amfetamin tartalmú porok koncentrációja

A leggyakrabban használt amfetamin tartalmú porok koncentrációja az elmúlt években folyamatosan csökkent. A 2009. évi fogyasztói adagokban leggyakrabban használt amfetamin tartalmú porok koncentrációja az elmúlt években folyamatosan csökkent. A 2009. évi fogyasztói adagokban leggyakrabban használt amfetamin tartalmú porok koncentrációja az elmúlt években folyamatosan csökkent.

Újraemelt megfigyelés Magyarországon

4-Fluorofentanyl

2009. novemberében Magyarországon több esetben figyelték fel a 4-fluorofentantint (4-Flu, 4FMD, 4FMD) hatóanyagot tartalmazó, különféle külsőrevaló kábítószerként. A 4-Fluorofentantint a magyar fogyasztói adagokban nem szokásos kábítószerként, de az amfetaminhoz hasonló hatású és hatóanyagként. A leggyakrabban használt amfetamin tartalmú porok koncentrációja az elmúlt években folyamatosan csökkent.

ZC-8

2009. folyamán több alkalommal figyelték fel olyan fehér, poros, kristályos anyagokat, amelyek a ZC-8 elnevezésű kábítószerként ismertek. A ZC-8 elnevezésű kábítószer a 2007-ben a Fővárosi Közigazgatás Szociális és Munkaügyi Központjának (FKK) adatai alapján ZC-8 elnevezésű kábítószerként ismert. A ZC-8 elnevezésű kábítószer a 2007-ben a Fővárosi Közigazgatás Szociális és Munkaügyi Központjának (FKK) adatai alapján ZC-8 elnevezésű kábítószerként ismert.

„Spice”

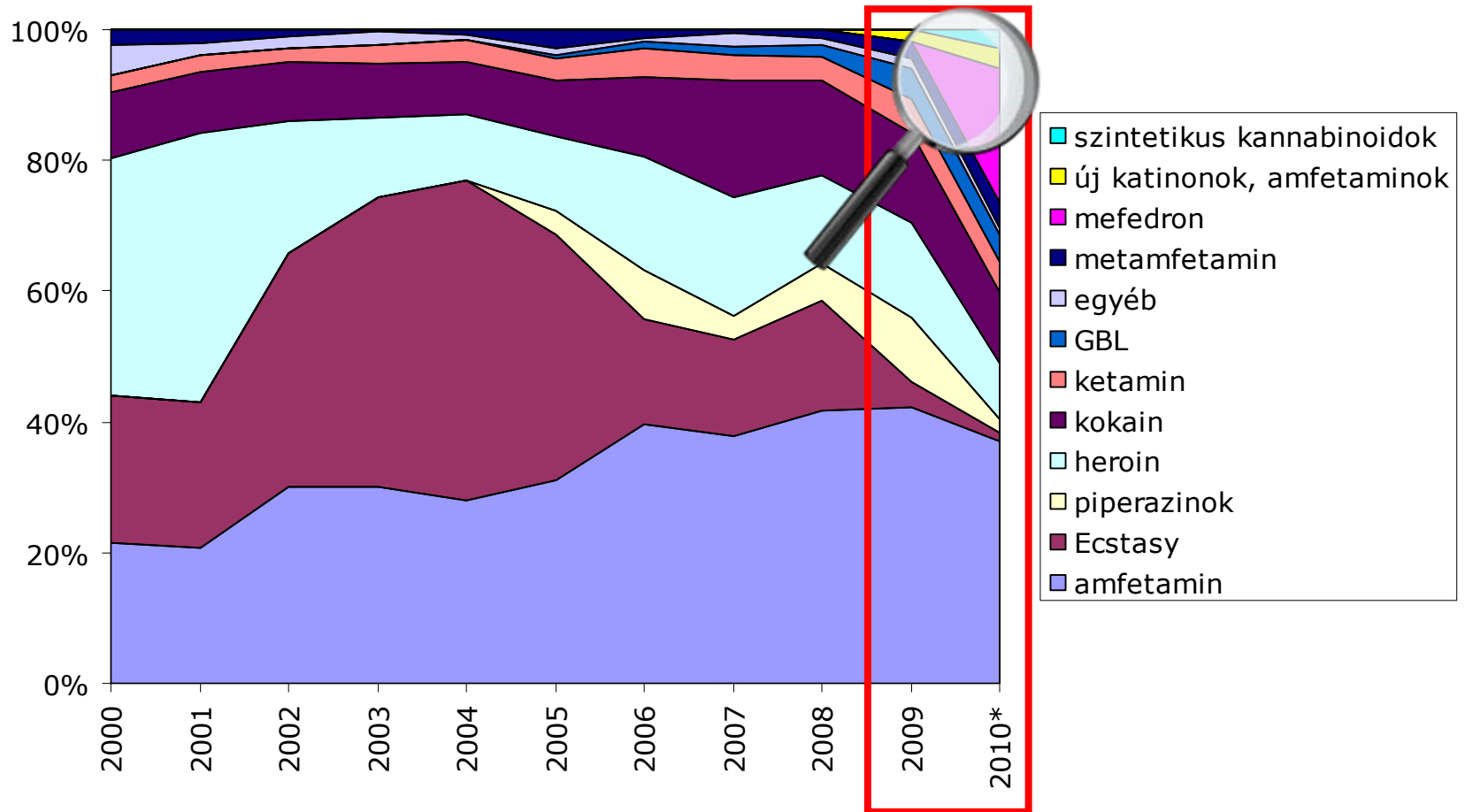
2009. évi határolás több alkalommal figyelték fel, olyan növényi anyagokból álló keverékeket, amelyek az úgynevezett szintetikus kábítószerként, különösen a ZC-8, kábítószerként ismertek. A ZC-8 elnevezésű kábítószer a 2007-ben a Fővárosi Közigazgatás Szociális és Munkaügyi Központjának (FKK) adatai alapján ZC-8 elnevezésű kábítószerként ismert.

Trendek a kábitószer feketepiacon

Visszatekintés

A lefoglalt anyagokból kimutatott hatóanyagok előfordulási gyakorisága 2000-2010 (THC nélkül)

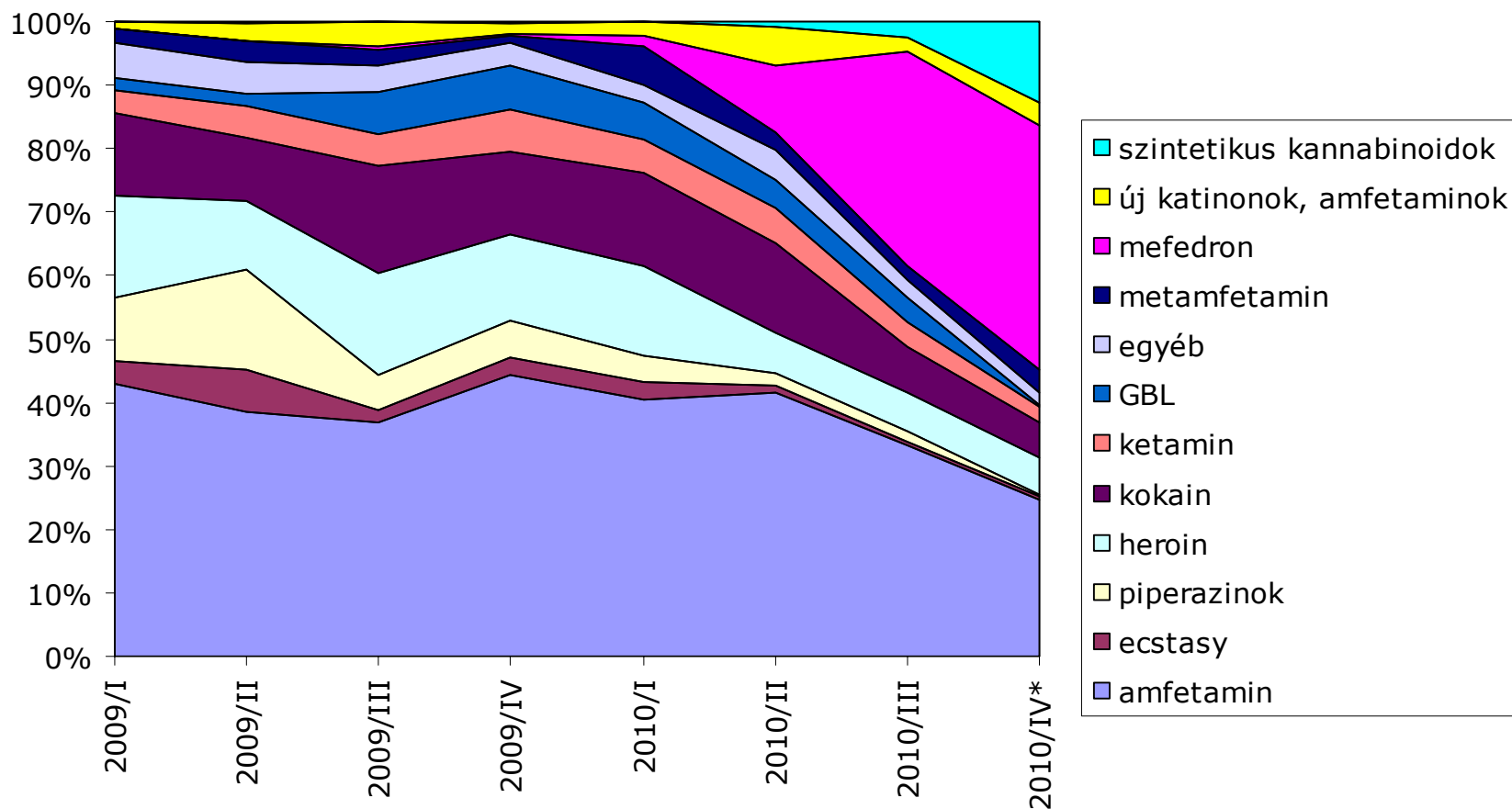

* részleges adatok

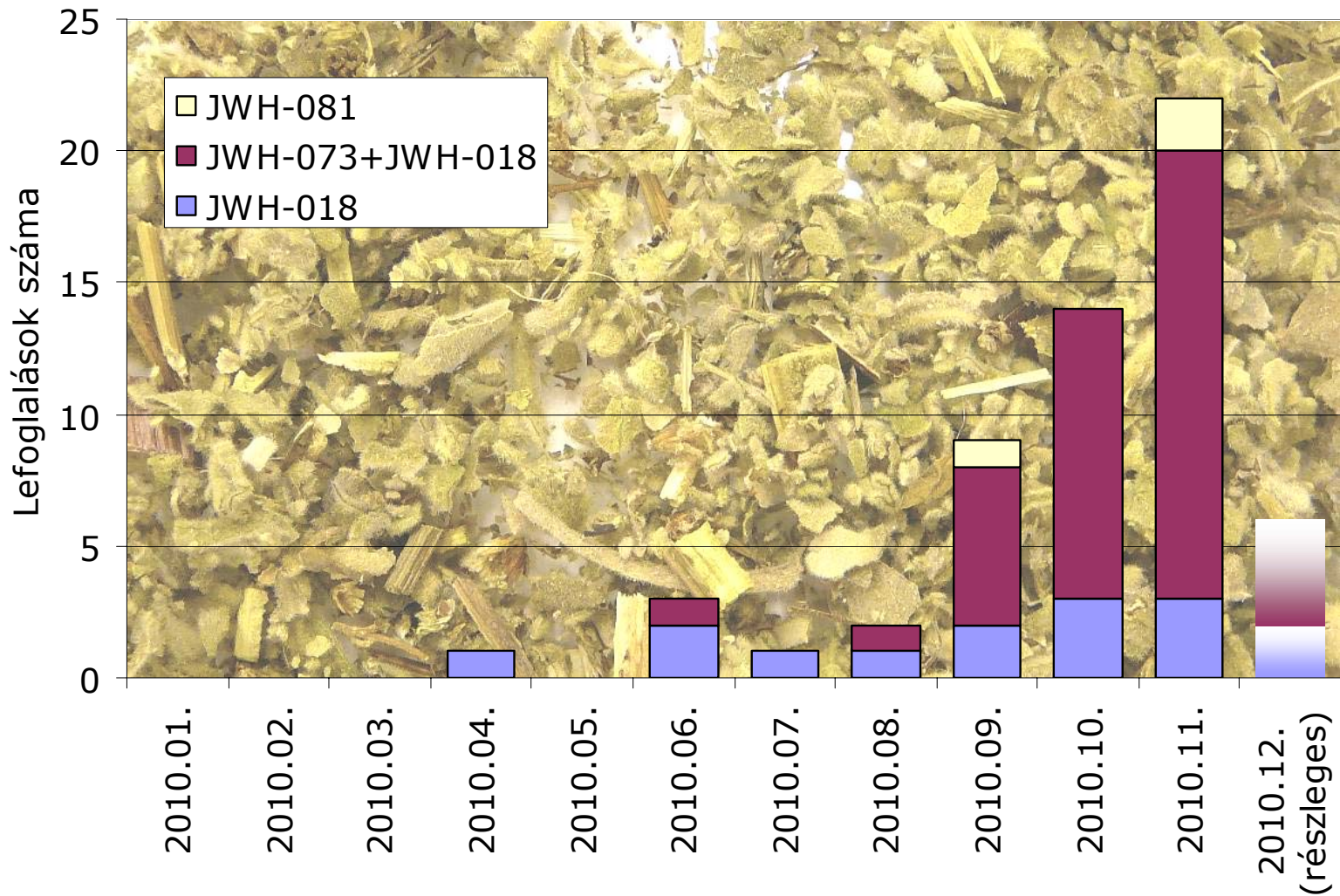
Aktuális trendek

A lefoglalt anyagokból kimutatott hatóanyagok előfordulási gyakorisága 2009-2010 (THC nélkül)

* részleges adatok

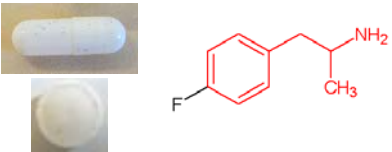
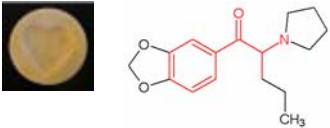
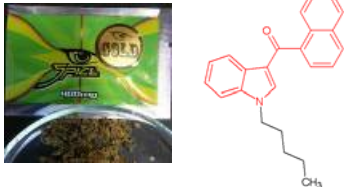
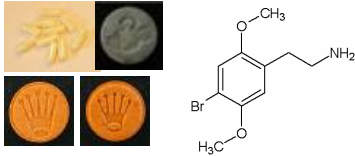
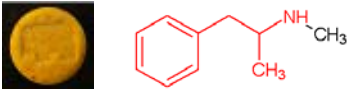
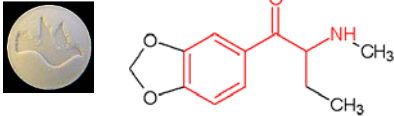
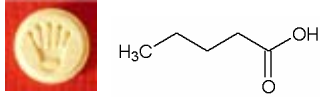
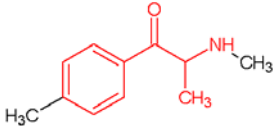
Szintetikus kannabinoidok

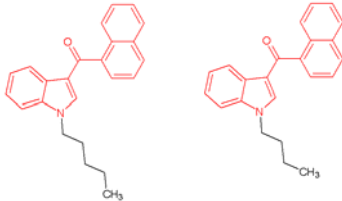

Új szerek Magyarországon

Új szerek - 2009

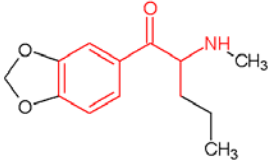
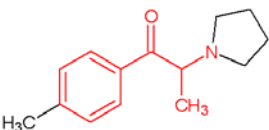
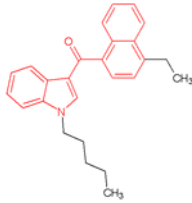
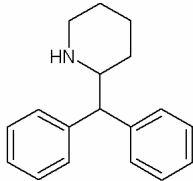
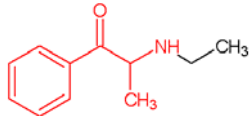
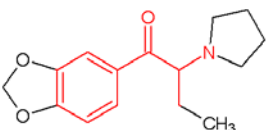
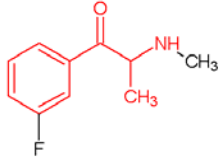
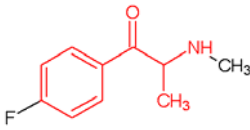
Amfetaminok	Katinonok	Szintetikus kannabinoidok	Egyéb
<p>4-fluoramfetamin</p> 	<p>MDPV</p> 	<p>JWH-018</p> 	<p>2C-B</p>
<p><i>Metamfetamin (tabletta)</i></p> 	<p>Butilon</p> 		<p><i>GHB (tabletta)</i></p>
	<p>Mefedron</p> 		

Új szerek - 2010

Amfetaminok	Katinonok	Szintetikus kannabinoidok	Egyéb
<p>4-fluor-metamfetamin</p> <chem>CN(C)C(C)Cc1ccc(F)cc1</chem>	<p>Metilon</p> <chem>CN(C)C(C)C(=O)c1ccc2c(c1)OCO2</chem>	<p>JWH-018/JWH-073</p> 	<p>pFPP</p> <chem>C1CCN(CC1)c2ccc(F)cc2</chem>
<p>4-metil-amfetamin</p> <chem>CN(C)C(C)Cc1ccc(C)cc1</chem>	<p>3,4-DMMC</p> <chem>CN(C)C(C)C(=O)c1cc(C)c(C)cc1</chem>	 	<p>1-PEA</p> <chem>CN(C)c1ccccc1</chem>
	<p>4-MEC</p> <chem>CNCC(C)C(=O)c1ccc(C)cc1</chem>	<p>JWH-081</p> <chem>CN(C)C(C)C(=O)c1ccc(OC)c(OC)c1</chem>	<p>Meszkalin (por)</p> <chem>CNCCc1cc(OC)c(OC)c(OC)c1</chem>

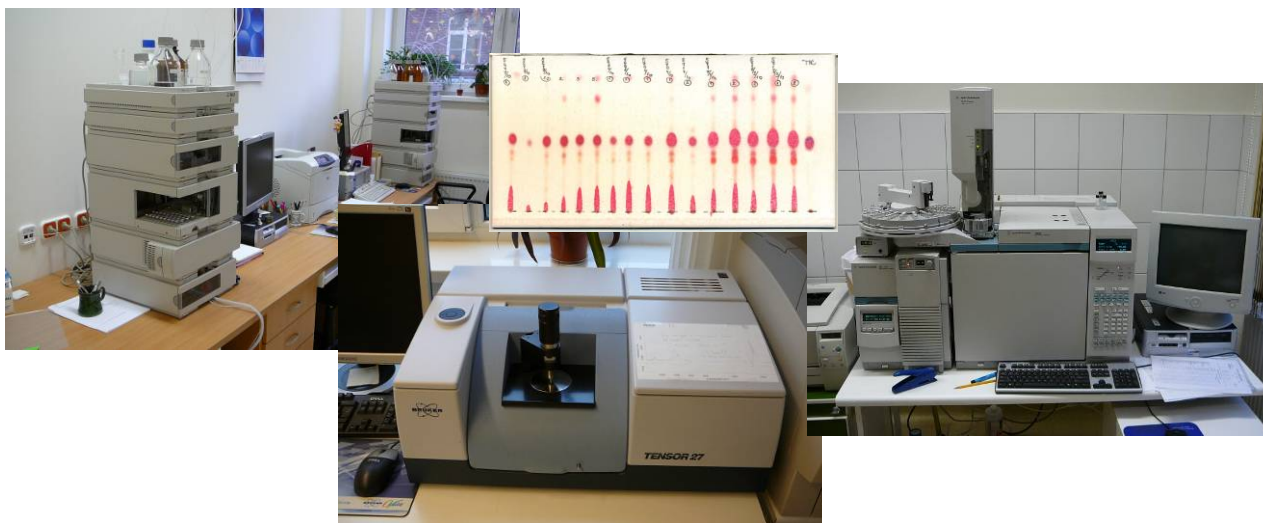
Új szerek – 2010 (folytatás)

Kationonok		Szintetikus kannabinoidok	Egyéb
<p>Pentilon</p> <chem>CCNC(C)CCc1ccc2c(c1)OCO2</chem>	<p>MPPP</p> <chem>CCN1CCCC1C(C)CCc2ccc(C)cc2</chem>	<p>JWH-210</p> <chem>CCCCN1C=C2C(=O)C3=CC=CC=C3C4=CC=CC=C4O1</chem>	<p>2-DPMP</p> <chem>C1CCNCC1C2=CC=CC=C2C3=CC=CC=C3</chem>
<p>Etilkationon</p> <chem>CCNC(C)CCc1ccccc1</chem>	<p>MDPBP</p> <chem>CCN1CCCC1C(C)CCc2ccc3c(c2)OCO3</chem>		
<p>3-FMC</p> <chem>CCNC(C)CCc1ccc(F)cc1</chem>	<p>4-FMC (?)</p> <chem>CCNC(C)CCc1ccc(F)cc1</chem>		

A laboratóriumi azonosítás módszerei

Kábítószer azonosítása

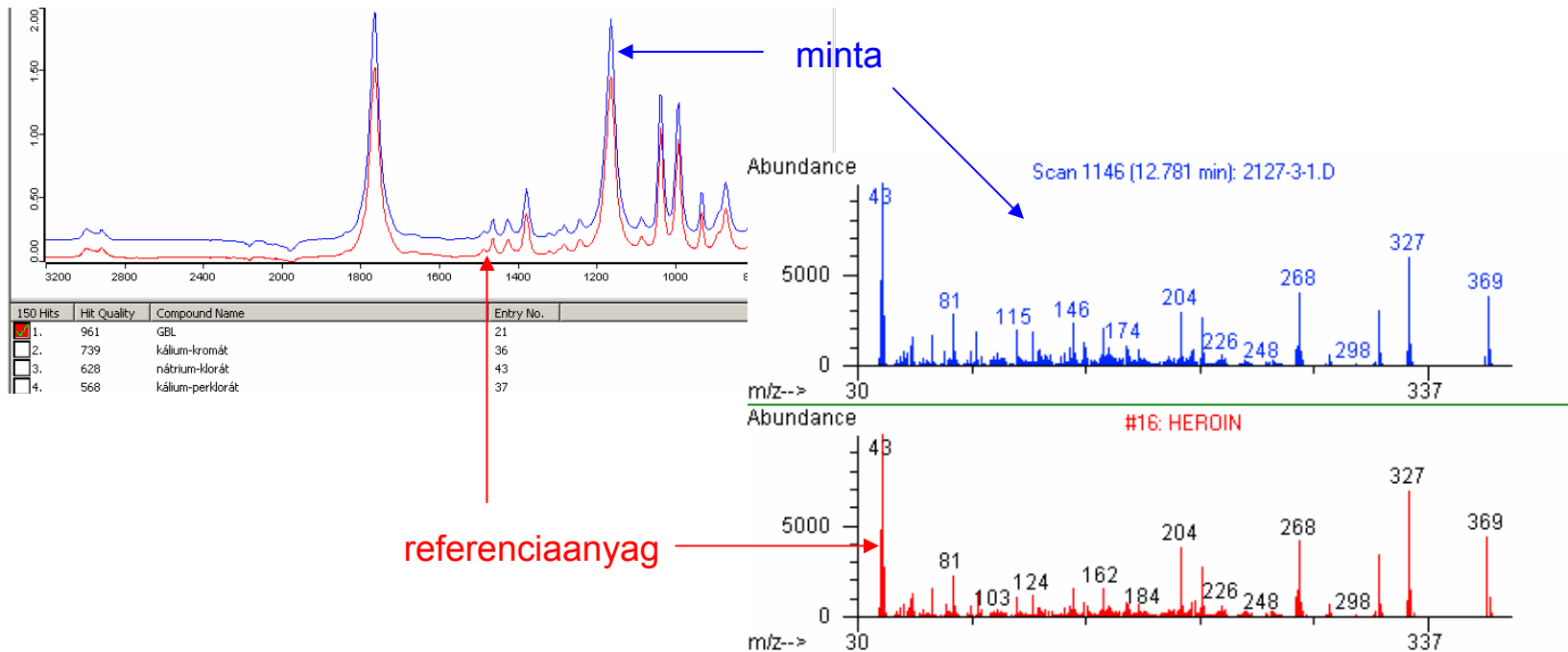
- „Klasszikus” kábítószer azonosítása
  - rutinvizsgálatok
  - klasszikus kémiai (színreakciók) kromatográfiás (TLC, GC, HPLC) és spektroszkópiai (IR, MS, UV) módszerek

Az azonosítása elve

- A vizsgálati eredmények összevetése az összehasonlító anyagminta (referenciaanyag) vizsgálati eredményeivel

Új vegyületek azonosítása

- Nincs referenciaanyag (!!!)
- Kevés előzetes információ
  - „Kell, hogy legyen benne valami, mert kábítószerként árulják...”
- Újonnan megjelent anyag
  - teljes szerkezetazonosítás szükséges
- Máshol már vizsgált, irodalomban leírt anyag
  - nemzetközi információcsere
  - a tömegspektrum általában rendelkezésre áll

Nemzetközi információcsere

- EMCDDA korai jelzőrendszer
  - információ máshol megjelenő új szerekről
  - analitikai adatok publikálása

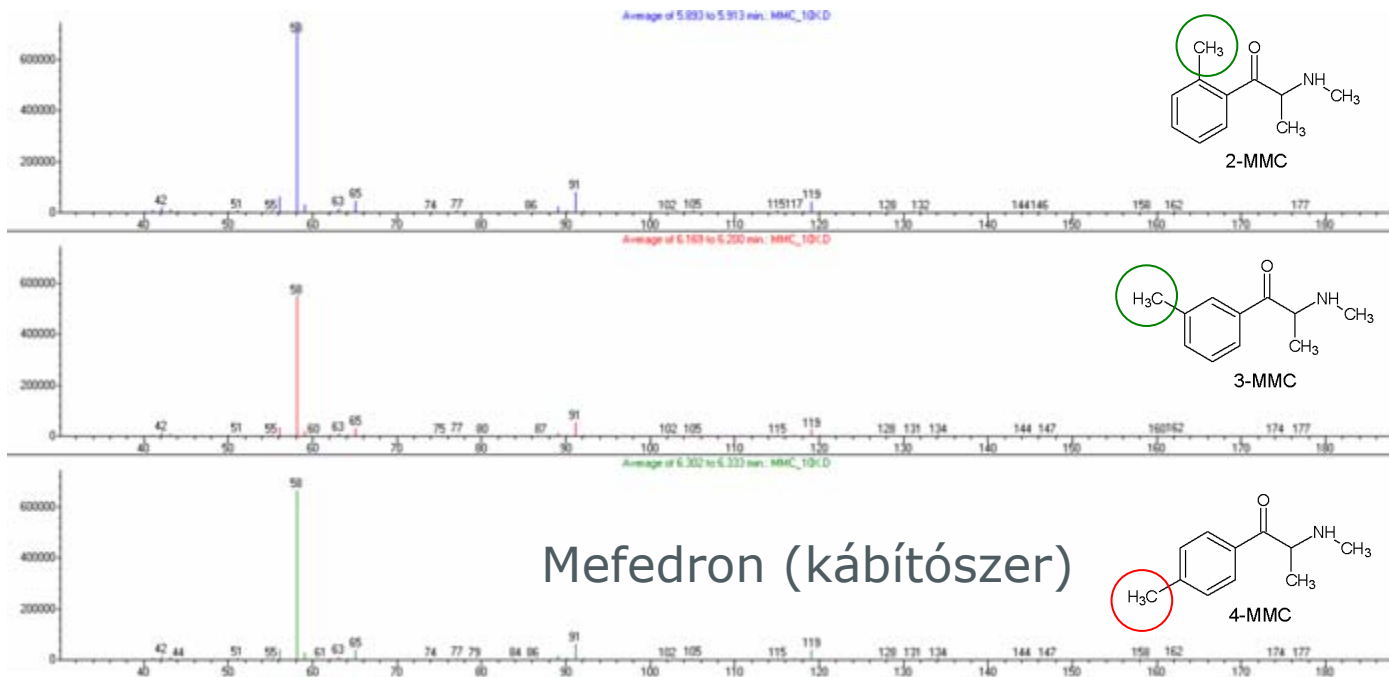

- Bűnügyi szakértői intézetek európai hálózata, kábítószer munkacsoport (ENFSI DWG)
  - személyes kapcsolat az európai laborokkal
  - napi szintű szakmai kapcsolattartás

Az azonosítás korlátai

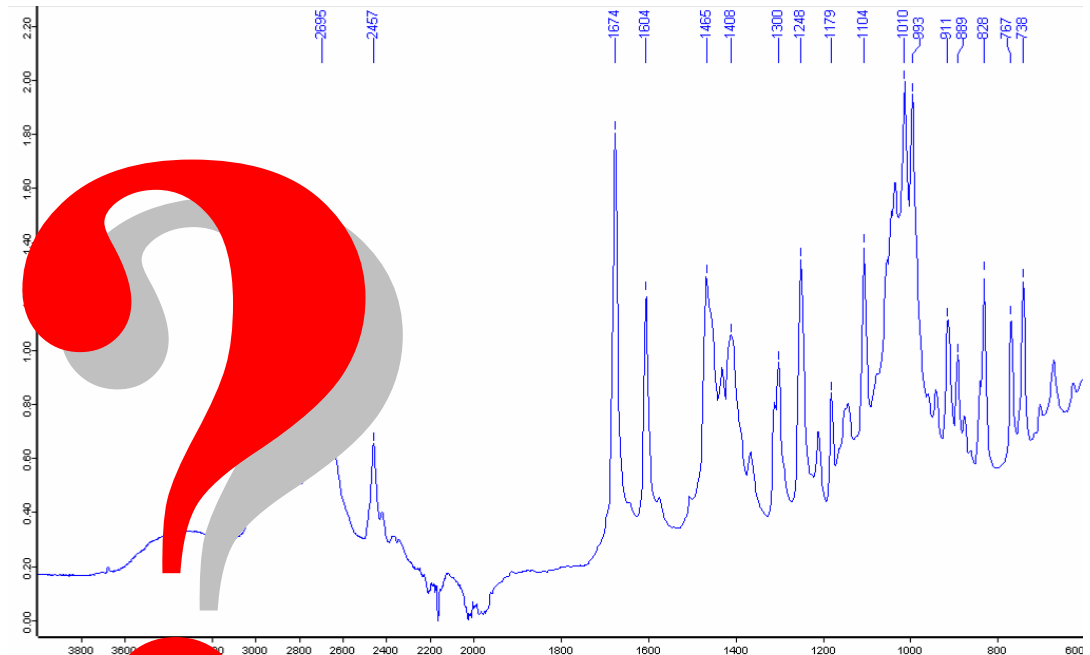
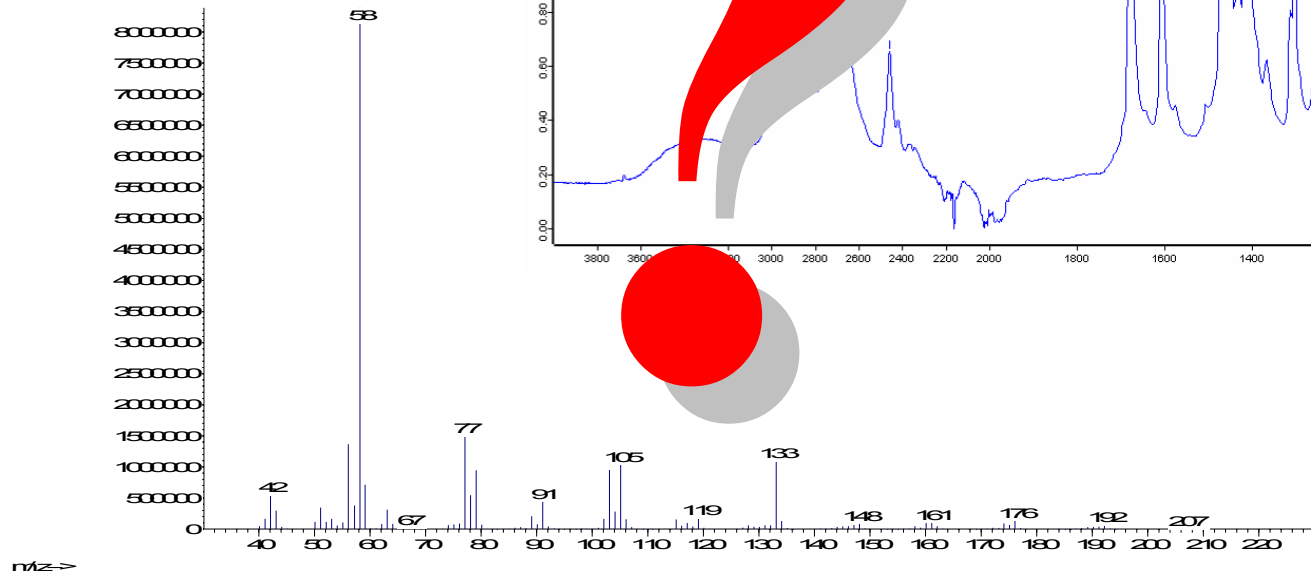
- Más laborokban azonosított anyagok:
  - Általában csak a tömegspektrum áll rendelkezésre
  - Az izomerek tömegspektrumai azonosak lehetnek
  - További vizsgálatok szükségesek
- Mefedron (4-MMC) és izomerek tömegspektruma:

Szerkezetazonosítás

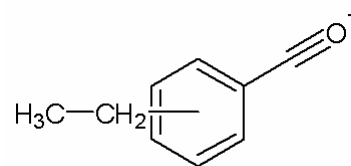
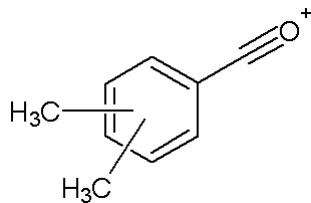
- Nem ismert, új vegyületek esetén szükséges
- Hatóanyag izolálása, elválasztása
  - extrakció, kromatográfia
- Szerkezetazonosítás/szerkezetigazolás
  - Tömegspektrometria (MS)
  - Infravörös spektroszkópia (IR)
  - Mágneses magrezonancia spektroszkópia (NMR)

Új anyag azonosítása – hazai példa

Első vizsgálatok

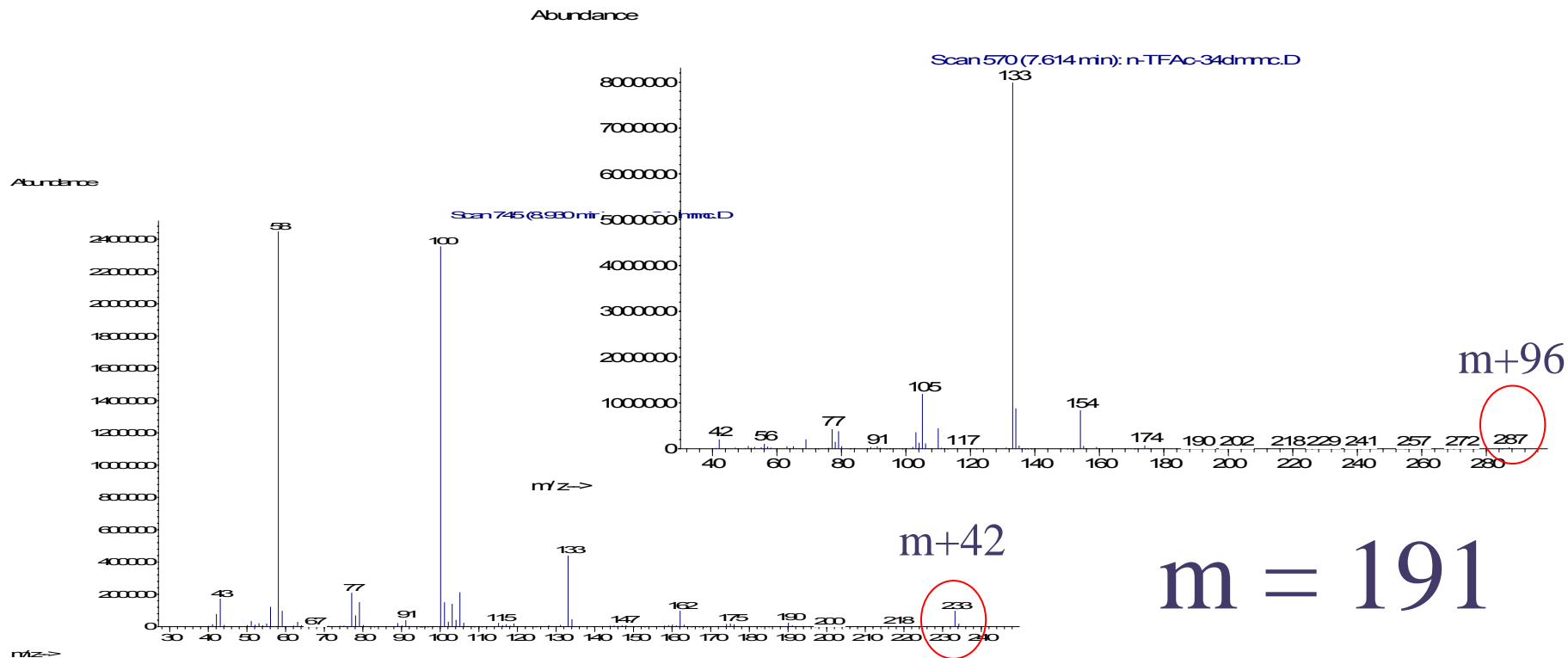
- Infravörös spektrum
  - mefedronhoz hasonló
  - karbonil sáv $\sim 1680 \text{ cm}^{-1} \rightarrow \text{C}=\text{O}$ molekularészlet
- Tömegspektrum
  - m/z: 133 - valószínűleg szubsztituált benzoil kation
  - $133 (???) - 105 (\text{benzoyl cation}) = 28$
  - két lehetőség:

- feltételezett molekulatömeg: 191

Molekulatömeg ellenőrzése

- Származékképzés
  - ecetsav-anhidriddel
  - trifluorecetsav-anhidriddel

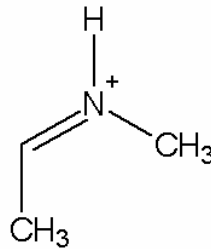

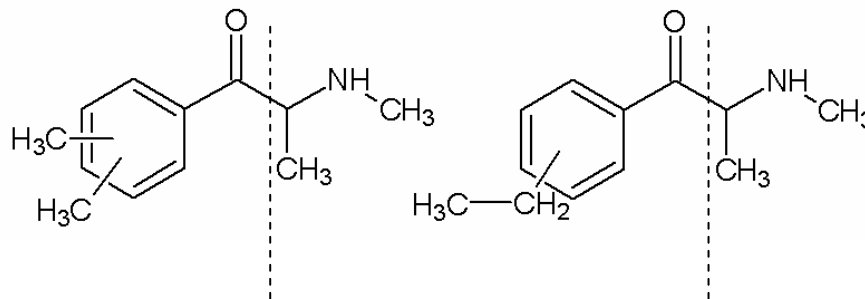
Első vizsgálatok

- Tömegspektrum

- m/z: 58

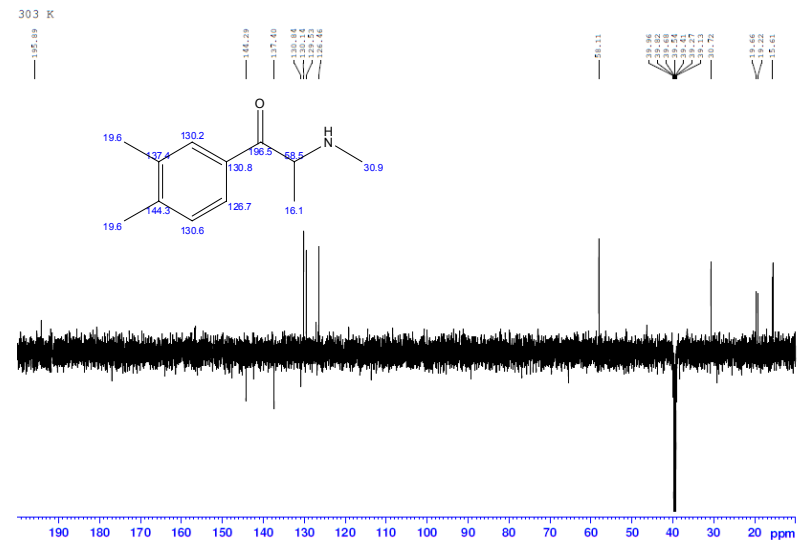
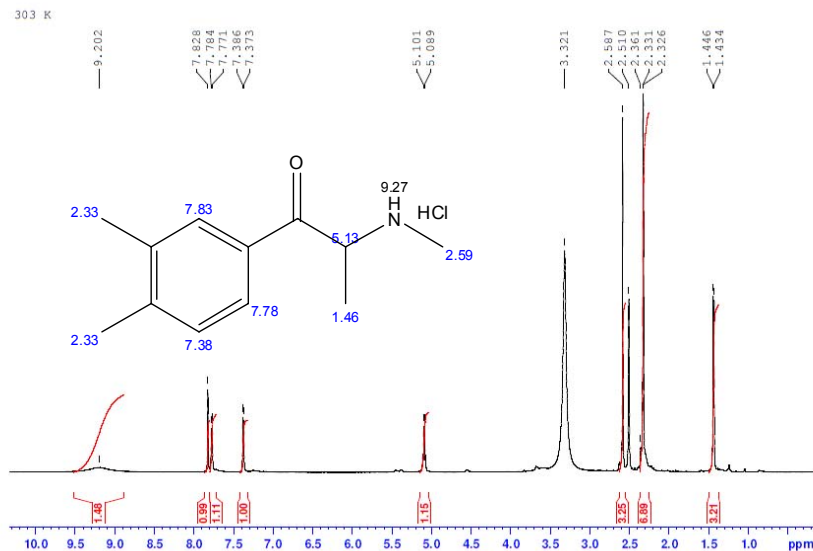

- Lehetséges szerkezetek (6 vegyület):

Szerkezet igazolása

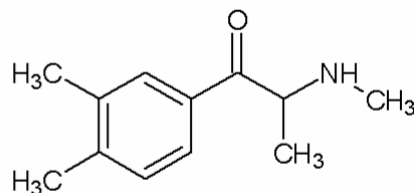
- Mágneses magrezonancia spektroszkópia
  - $^1\text{H-NMR}$
  - $^{13}\text{C-NMR}$

A Szegei Tudományegyetemen végzett vizsgálatok

Eredmény

- 3,4-DMMC (3,4-dimetil-metkatinon)

- A magyar laboratórium azonosította először
- Bejelentés a korai jelzőrendszerbe
- Analitikai adatok megküldése
  - Nemzeti Drog Fókuszpont (EMCDDA EWS)
  - ENFSI kábítószer munkacsoport laboratóriumai
  - Amerikai laboratóriumi hálózat

Összefoglaló

- Feketepiaci trendek:
  - a klasszikus „Ecstasy” eltűnése (2009)
  - a mefedron a legnépszerűbb új anyag
  - szintetikus kannabinoidok elterjedése (?)
  - újabb és újabb szintetikus szerek
- Új szerek vizsgálata
  - új típusú kihívás a laboratóriumoknak
  - a nemzetközi információcsere alapvető feltétel
  - referenciaanyagok hiánya

Stáblista

A grafikonokat adatokkal megtöltötték a BSZKI „kábitószer-laborok” munkatársai:

- az ország 6 városában
- 14 vegyész technikus
- 4 szakértőjelölt
- 14 szakértő
- 1 adminisztratív munkatárs

VÉGE

Köszönöm a figyelmet!

